

Ayr?lma Anksiyetesi Belirtileri ?çin Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?mesi-Yeti?kin Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ayr?lma Anksiyetesi Belirtileri ?çin Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?mesi-Yeti?kin Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17140>

Özet

Ayr?lma Anksiyetesi Belirtileri ?çin Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?mesi-Yeti?kin Formu (AAB-YKG), yeti?kinlerde Ayr?lma Anksiyetesi bozuklu?unun belirti ve ?iddetini de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmif standart bir Klinik Görü?me arac?d?r. Bu ölçek, orijinal versiyonunun Türk popülasyonuna uyarlanmas? çal??mas?yla psikometrik özelliklerinin incelenmesi sonucu kullan?ma sunulmu?tur. Çal??ma, ölçe?in yeti?kin ve çocuk formlar?n?n psikometrik yeterlili?ini göstermeyi amaçlam??t?r. AAB-YKG'nin yeti?kin formu toplam 8 maddeden ve 2 temel alt boyuttan olu?maktadır: **Ayr?lma Anksiyetesi** ve **Yaln?zl?k Korkusu**.

Anahtar Kelimeler

Ayr?lma Anksiyetesi, Klinik Görü?me, Yap?land?r?lm?? Görü?me, Yeti?kin Psikopatolojisi, Psikometrik Özellikler, Uyarlama.

Yazarlar

Meliha Diriöz, Tamer Alk?n, Bülent Yemez, Nuray Emina?ao?lu, Ercan Onur.

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, yeti?kin bireylerde Ayr?lma Anksiyetesi (AAB) belirtilerinin varl??n? ve ?iddetini sistematik ve yap?land?r?lm?? bir ?ekilde saptamakt?r. Geleneksel öz bildirim ölçeklerinden farklı olarak, bu araç bir klinisyen taraf?ndan uygulan?r ve tan?sal ölçütlere uygun olarak kesin bir de?erlendirme sa?lamay? hedefler. Ölçe?in yap?land?r?lm?? format?, görüşmeciler arasındaki tutarlıl??ı maksimize ederek te?his sürecinin standardizasyonuna katkıda bulunur.

AAB-YKG'nin Türkçe uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk popülasyonunda geçerlik ve güvenilirlik standartları?n? kar??lay?p kar??lamad??n? belirlemek üzere Diriöz ve arkadaşları (2012) taraf?ndan yap?lm??t?r. Bu sayede, Türkiye'deki ruh sa?l??ı uzmanları?n?n Ayr?lma Anksiyetesi tan?s? koyma süreçlerinde kullanabilece?i standardize edilmi?, güvenilir bir araç sa?lanm??t?r.

Yap?

AAB-YKG, yeti?kinlerde görülen ayr?lma anksiyetesi belirtilerini inceleyen 8 maddeden olu?ur ve bu maddeler iki ana alt boyutta toplan?r. Bu yap?, yeti?kinlerdeki ayr?lma anksiyetesinin çekirdek semptomları?n? temsil etmektedir ve tan?sal sistemlerdeki (örne?in, DSM-5) kriterlerle uyumludur.

Yeti?kin formu, a?a??daki iki alt boyutu kapsamaktadır:

Ayr?lma Anksiyetesi (5 Madde): Ki?inin ba?land??? figürlerden veya evden ayr?lma durumunda a??r? kayg?, ayr?lma ile ilgili kötü olaylar?n (kaybolma, kaza, ölüm) ba??na gelece?i yönünde yo?un endi?e gibi temel semptomlar? ölçer.

Yaln?zl?k Korkusu (3 Madde): Tek ba??na kalmaktan veya yaln?z olmaktan duyulan yo?un rahats?zl?k ve korkuyu, bu durumdan kaç?nma davran??lar?n? ve ili?kilerde a??r? ba??ml?l?k (yap??kanl?k) e?ilimlerini de?erlendirir.

Geçerlik

AAB-YKG'nin geçerlik çal??mas?, hem çocukluk hem de yeti?kinlik formlar?n?n di?er ilgili psikopatoloji ölçüm araçlar?yla olan korelasyonlar? üzerinden e? zamanl? geçerlik (concurrent validity) ba?lam?nda gerçekte?tirilm?tir. Elde edilen bulgular, ölçe?in yap? geçerli?ini güçlü bir ?ekilde desteklemektedir.

Yap?lan korelasyon analizlerinde, AAB-YKG puanlar? ?u sonuçlar? vermi?tir:

Yüksek Korelasyon: Ölçek, Ayr?lma Anksiyetesi Belirtileri Envanteri (AABE), Yeti?kin Ayr?lma Anksiyetesi (YAA) ve Panik Atak ?iddet Ölçe?i-Ya?amsal Boyut (PASÖ-YB) puanlar?yla yüksek düzeyde korelasyon göstermi?tir. Bu, AAB-YKG'nin ölçmeyi amaçlad??? yap?yla yak?ndan ili?kili olan di?er anksiyete ve panik bozukluklar? yap?lar?n? do?ru bir ?ekilde yans?tt???n? gösterir.

Orta Düzey Korelasyon: Klinik Derecelendirme Ölçe?i (KD?) ile orta düzeyde ili?ki saptanm??tır.

Dü?ük Düzey Korelasyon: Panik Bozuklu?u ?iddet Ölçe?i (PB?Ö) ile dü?ük düzeyde korelasyon bulunmu?tur. Bu farklı korelasyon paternleri, AAB-YKG'nin ayr?lma anksiyetesini di?er anksiyete türlerinden ay?rt edebilme (ay?rt edici geçerlik) yetene?ine sahip oldu?unu dü?ündürmektedir.

Güvenirlik

AAB-YKG'nin güvenilirlik incelemesi, iç tutarlıl?k, test-tekrar test güvenilirli?i ve görü?meciler aras? tutarlıl?k gibi çe?itli yöntemlerle kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirilmi?tir. Görü?me temelli araçlar için tipik olan baz? iç tutarlıl?k de?erlerine ra?men, ölçe?in zaman içindeki stabilitesi ve klinisyenler aras? tutarlıl??? oldukça yüksektir.

Güvenirlik sonuçlar? detaylar? ?öyledir:

?ç Tutarlıl?k: ?ç tutarlıl?k ölçütü olan Cronbach Alfa katsay?lar? yeti?kinlik formu için 0,59 ve çocukluk formu için 0,57 olarak saptanm??tır. Bu de?erler orta düzeyde bir tutarlıl???a i?aret etmektedir.

Madde-Toplam Puan Korelasyonlar?: Maddelerin toplam puanla olan korelasyonlar? orta düzeyde bulunmu?tur, bu da maddelerin genel yap?ya kabul edilebilir bir katkı sa?lad???n? gösterir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçe?in farklı zamanlarda uygulanmas?nda elde edilen puanlar?n

tutarlı?l???n? gösteren katsay?lar oldukça iyi düzeydedir.

Görü?meciler Aras? Tutarlı?lık: Farklı? klinisyenlerin ayn? bireyi de?erlendirmesindeki uyumu ölçen **Cohen's Kappa** de?erleri de oldukça iyi seviyede saptanm??t?r, bu da ölçe?in yap?land?r?lm?? do?as?n?n sa?lad??? objektifli?i teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini ve boyutlulu?unu incelemek amacıyla yap?lan **Faktör Analizi**, AAB-YKG'nin yeti?kin ve çocuk formlar? için farklı? faktör yap?lar?na sahip oldu?unu ortaya koymu?tur. Bu farklı?la?ma, ayr?lma anksiyetesinin klinik sunumunun ya?a ba?l? olarak de?i?ti?i hipotezini desteklemektedir.

Analiz sonuçlar?na göre:

AAB-YKG'nin yeti?kinlik k?sm?, ölçe?in alt boyutlar?na paralel olarak **2 faktörlü** bir yap?ya sahiptir. Bu faktörler, **Ayr?lma Anksiyetesi** ve **Yalnızlık Korkusu** boyutlar?n? temsil eder. AAB-YKG'nin çocukluk k?sm? ise **3 faktörlü** bir yap? sergilemi?tir.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon) / Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?me

Format: Birebir, yüz yüze, yap?land?r?lm?? görü?me format?nda uygulan?r.

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler (Klinik ve genel popülasyon).

Ya? Grubu: Yeti?kin bireyler.

Popülasyon Detaylar?: Türkçe uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki yeti?kin popülasyonu üzerinde gerçekleştirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Her soru, belirlenmi? tan? ölçütlerine göre de?erlendirilir. Puanlama 2'li derecelendirme (dichotomous) ?eklinde yap?l?r: 1=Evet (Belirti mevcut) - 0=Hay?r (Belirti mevcut de?il).

Anahtar Kelimeler

AAB-YKG, Cronbach Alfa, Faktör Analizi, Ayr?lma Kayg?s?, Psikopatoloji, Yeti?kin Ruh Sa?l???, Cohen's Kappa.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresleri: Sorumlu yazar Meliha Diriöz ile iletişim için: meliha.dirioz@deu.edu.tr

Yazın Adresi: Meliha Diriöz, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, Türkiye (Uyarılma çalışmaları yapılıp kurumlar arasında yer almaktadır).

İzinler & Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: Türkçe uyarılma çalışması 2012 yılında yayımlanmıştır.

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı ve izin şartları için sorumlu yazar Meliha Diriöz ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Araştırmacılar, referans makaleye *Noropsikiyatri Arşivi* üzerinden erişebilirler.

Orijinal makalenin PDF bağlantısı: noropsikiyatriarsivi.com

Referanslar

Diriöz, M., Alkan, T., Yemez, B., Eminaşoğlu, N. ve Onur, E. (2012). Ayrılma anksiyetesi belirtileri için yapılandırılmış klinik görüşmesi Türkçe versiyonunun psikometrik özellikleri. *Noropsikiyatri Arşivi*, 49(1), 6-13. doi: 10.4274/npa.5955

Ölçeğin orijinal PDF dokümanı bu bağlantıdan indirilebilir: ayrilma-anksiyetesi-belirtileri-icin-yapilandirilmis-klinik-gorusmesi-yetiskin-ayrilma-anksiyetesi.pdf

Ayrılma Anksiyetesi Belirtileri için Yapılandırılmış Klinik Görüşmesi-Yetkin Formu Maddeleri

Yetkin formu 2 alt boyut ve 8 maddeden oluşmaktadır:

Ayrılma Anksiyetesi (5 m): Hiç sizin başınıza, sizi bu kişiden ayıracak, kötü bir şey geleceğinden endişeniz mi (kaybolmak, kaçırılmak, kaza geçirmek ya da öldürülmek gibi)?

Yalnızlık Korkusu (3 m): Sizin için yalnız kalmak, hatta bir odada tek başınıza kalmak bile çok zor mudur? Yalnız kalmamak için, hiç etraftaki birilerinin peşine takıldığınız oldu mu? Hiç, birileri çok "yapışkan", "başım" olduysanız ya da sizin onu "boşunuzdan" şikâyet etti mi?